

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport(VWS)
Mw. E.T.J. van Kooten
Postbus 20350
2500 EJ 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer
(070) 373 8421

uw kenmerk
70920-131989-DMO

bijlage(n)

betreft
Consultatie AMvB artikel 2.6.6.
Wmo 2015

ons kenmerk
ECSD/U201500083

datum
26 januari 2015

Geachte mevrouw Van Kooten,

Bij brief van 9 januari jl. vraagt u de VNG om een reactie op het ontwerp van een algemene maatregel van bestuur om op grond van artikel 2.6.6. van de Wmo 2015 nadere regels te stellen ter waarborging van de eisen aan de kwaliteit van de voorziening en de prijs die voor levering van de voorziening wordt vastgesteld.

De VNG ziet geen enkele reden voor de staatssecretaris om op dit moment met een AMvB te komen, en vindt dit ook tegenstrijdig met het uitgangspunt dat gemeenten per januari verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Wmo. Het stellen van nadere regels is volgens de Memorie van Toelichting bij de Wmo 2015 pas aan de orde 'indien wordt vastgesteld dat gemeenten er onvoldoende in slagen deze materie op eigen kracht afdoende te regelen'. In het overleg met de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris dit standpunt nog eens bevestigd. Uit de toelichting bij de AMvB blijkt niet waarom de staatssecretaris kennelijk vindt dat dat moment nu is aangebroken. Gemeenten zijn daarbij nog maar net begonnen met de uitvoering van de Wmo 2015. Er is geen enkele aanleiding om aan te nemen dat gemeenten onvoldoende erin slagen goede uitvoering te geven aan de Wmo.

In uw toelichting geeft u aan dat het u gaat om een verduidelijking van de begrippen 'arbeidsvoorwaarden' en 'rekening houden met'. Deze begrippen zijn naar onze mening op zichzelf duidelijk genoeg. Daar heeft u geen AMvB voor nodig.

Dat gemeenten zich moeten houden aan de voor de sector toepasselijke cao-schalen is niet nieuw en op zichzelf geen probleem. Gemeenten houden daar in hun inkoopbeleid gemeente-breed reeds rekening mee en nemen dat op in hun verordeningen en/of in inkoopbestekken. Het Rijk mag daarop vertrouwen en hoeft dit niet te regelen.

Productprijzen worden niet alleen door loonkosten bepaald

Deze AMvB doet vermoeden dat het Rijk nog denkt in termen van de oude AWBZ structuur van landelijke indexen, cao's en P maal Q contractering. Er is wel een verband maar geen rechtstreeks verband tussen de prijs die de gemeente voor een contract betaalt en de loonkosten. Een vervoersbedrijf kan door efficiënter ritten te plannen, door met grotere of juist kleinere busjes te werken, de eventueel stijgende loonkosten compenseren. Een dagactiviteitenaanbieder kan met accommodaties, vervoer, groepsgrootte en inzet van vrijwilligers of mantelzorgers ook stijgende loonkosten compenseren. Sterker nog, dat zijn allemaal gewenste vernieuwingen van deze hele operatie.

In de Wmo 2015 werken gemeenten steeds vaker met meerjarige budgetten, resultaats- of effectafspraken, territoriale of populatieafspraken. Ook dit is een gewenste ontwikkeling, want het geeft professionals meer ruimte en nodigt aanbieders uit tot vernieuwing. 'Rekening houden met arbeidsvoorwaarden' kan niet betekenen dat gemeenten een x% stijging in een cao mechanisch doorvertalen in x% stijging van het resultaatgerichte budget voor een wijk. Wél dat gemeente en aanbieder een open gesprek hebben en houden over wat de maatschappelijke opgave is en wat daarvoor nodig is. Dat kan betekenen dat de gemeente een deel van de cao stijging in het contract verwerkt, maar ook dat gemeente en aanbieder afspreken om meer via internet te werken of de planning te verbeteren of andere vernieuwingen toe te passen. Alleen op die manier kunnen gemeenten voorkomen dat de voorzieningen zelf moeten worden versoberd of dat er wachtlijsten voor Wmo ondersteuning gaan ontstaan.

Tijdstip en formulering AMvB zijn ongelukkig

Het tijdstip waarop de AMvB verschijnt is ongelukkig. De inkt van de Wmo contracten is nog nauwelijks droog. Wat verwacht het Rijk van gemeenten? Moeten lopende contracten met aanbieders worden opengebroken als er tussentijds nieuwe cao afspraken worden gemaakt die financiële consequenties hebben voor de tarieven?

De Wmo verordeningen 2015 zijn kortgeleden vastgesteld. Artikel 5.4. van de AMvB verplicht gemeenten hun Wmo verordening 2015 aan te passen met de formulering over de cao's. Het getuigt niet van bestuurlijke consistentie als het Rijk colleges in de eerste maand van een nieuwe wet al weer verplicht om hun verordening aan te passen en terug te gaan naar de raad. En waarom moeten gemeenten dat in hun verordening regelen? Geldt anders de uitzonderingsbepaling niet en worden gemeenten geacht aanpassingen in de cao wel in alle gevallen door te betalen?

De formulering van het 2e lid van artikel 4 is door de dubbele ontkenning en de lijdende vorm voor meerdere uitleggen vatbaar. En 'geen rekening houden met' is een vage omschrijving.

AMvB dekt financiële risico's niet af en is praktisch onuitvoerbaar

Het tweede lid van artikel 5.4. van de AMvB biedt gemeenten facultatief een uitzonderingsbepaling in hun verordening op te nemen dat de financiële gevolgen van cao afspraken niet in gemeentelijke contracten hoeven te worden doorvertaald als deze zich niet binnen de van toepassing zijnde indexeringsystematiek voor lonen en prijzen ontwikkelen. Deze formulering roept vragen op. Betekent dit dat bij een cao loonstijging van 1,5% en een loon- en prijsindexering van 1% gemeenten alleen die 1% hoeven door te betalen, of is het tweede lid dan helemaal niet van toepassing?

De aannname in de toelichting op de AMvB dat er door dit voorbehoud geen financiële gevolgen verbonden zijn aan de AMvB, kan volgens de VNG niet op voorhand worden gemaakt.

De AMvB heeft betrekking op de hele Wmo en daarmee op een groot aantal van toepassing zijnde cao's. De AMvB gaat er ten onrechte van uit dat er voor een bepaald ondersteuningstarief één cao van toepassing is. Hoe moeten gemeenten de AMvB interpreteren als er verschillende cao's van toepassing zijn met verschillende afspraken? Is het dan niet meer mogelijk om 1 prijsafspraken te maken voor 1 soort ondersteuning voor verschillende doelgroepen?

De looptijden van cao's en de tijdstippen waarop gemeenten (meerjarige) inkoopcontracten sluiten zijn niet gelijk. Wat betekent dit voor de werking van de AMvB? Uitgangspunt zou moeten zijn dat gemeenten tarieven moeten kunnen vaststellen op basis van de tot dan toe bekende informatie en de mogelijkheid moeten houden een tarief voor meerdere jaren vast te stellen. Weten gemeenten op het moment dat zij een tarief vaststellen, welk indexeringspercentage het Rijk gaat toepassen? Kan het Rijk dit percentage voor meerdere jaren prognostiseren of kan het percentage tussentijds weer veranderen? Gemeenten willen niet met aanbidders in discussie raken over de vraag of gemeenten nu wel of niet voldoende gecompenseerd zijn voor loonstijgingen.

Wij vragen u goed te kijken naar de praktische uitvoerbaarheid van deze AMvB. Wij hebben geen behoefte aan zinloze regelgeving.

Geef gemeenten de kans de transformatie waar te maken

Gemeenten hebben ook nu al de opdracht verantwoord in te kopen. Een tarief waarmee wordt geoffreerd voor een aanbesteding bestaat echter uit verschillende onderdelen, en het is aan de aanbieder om concurrerend (maar verantwoord) in te schrijven.

In de AWBZ werd gehandeld vanuit aanbod en vanuit budgetten. Was er te weinig budget, dan liet men wachtlijsten ontstaan. Was er extra budget (bijv. indexering) dan moest het aan de aanbidders worden uitgekeerd. Wil het Rijk echt deze oude uitvoeringspraktijk transplanteren naar de nieuwe Wmo? Nog afgezien van de vraag of de AMvB in de praktijk wel uitvoerbaar is, kunnen gemeenten deze AMvB niet mechanisch uitvoeren. Het is eenvoudig in strijd met de uitgangspunten van de Wmo 2015. Het Wmo budget is door gemeenten vrij besteedbaar. Geldt dit opeens niet voor het bedrag waarmee het Rijk de lonen en prijzen compenseert?

Wij vragen het Rijk niet alleen met woorden maar ook in haar beleidsdaden meer vertrouwen te tonen in gemeenten. Wij maken ons zorgen over hoe de wetgever in de nabije toekomst met de (onvermijdelijke) incidenten in jeugdzorg en Wmo zal omgaan. Als de reflex zal zijn om, net als met deze AMvB, de ruimte voor gemeenten verder in te perken, dan wordt het gemeenten onmogelijk gemaakt om zelf vorm te geven aan de Wmo 2015. Gemeenten zullen meer en meer een uitvoeringsorgaan van de rijksoverheid worden. Bestuurlijk is de decentralisatie dan mislukt.

Wij dringen er bij u op aan deze overbodige en praktisch onuitvoerbare AMvB in te trekken en gemeenten de kans te geven hun transformatieopdracht waar te maken.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop with a smaller loop on top and a long, thin stroke extending upwards and to the right.

J. Kriens
Voorzitter directieraad